

V Praze, 10. září 2015

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název diplomové práce: Císařská propaganda se zaměřením na ženský prvek
v portrétním umění

Další údaje: Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav pro klasickou archeologii

Autor: Bc. Eliška Mrázková

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Posudek vypracoval: PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Předložená diplomová práce má celkem 104 číslovaných stran, z toho vlastní text práce činí 77 stran, dále 6 stran bibliografie, 4 strany odkazů na zdroje obrazové přílohy, která čítá celkem 66 položek.

Autorka si klade za cíl podle názvu pojednat o přítomnosti ženského elementu v materiální produkci císařské propagandy v období od Augusta po konec severovské dynastie. Využívá k tomu v zásadě tři okruhy dobové materiální kultury, sochařské portréty, mincovní portréty a vyobrazení některých figur na řezaných kamenech.

V úvodu nejprve pečlivě definuje některé termíny (např. co je to propaganda v římském kontextu – zde by bylo vhodnější tento běžně užívaný termín nahradit nějakým historicky nezátíženým termínem), stručně pohlíží na historii tohoto fenoménu v antice apod.

V první kapitole popisuje historii bádání na tomto poli. Další kapitoly, 2-7 jsou pak chronologicky uspořádaným výčtem období vlády jednotlivých císařů (od Augusta po Alexandra Severa) vesměs s jednotnou vnitřní strukturou, kdy autorka nejprve přiblíží dobu vlády císaře a následně pojedná o angažmá vyobrazení významných žen (často císařoven) doby v císařské propagandě v sochařství, na mincích a na gemách a následně podobně pojedná o bohyních a personifikacích. Proti této struktuře nelze nic namítat, naopak umožňuje autorce nezaujatě a objektivně (v rámci možností pramenů) dané období analyzovat.

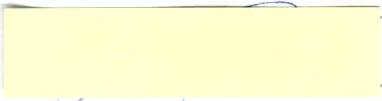
Následuje téměř čtyři strany dlouhý závěr, který náležitým způsobem vybírá klíčová autorčina zjištění, což v důsledku vytváří u čtenáře značný a velice dobrý dojem.

Z formálního hlediska jde o práci velice pečlivou. Rád bych zde vyzdvihl autorčin zralý sloh a nesporné formulační kvality. Zásadnější se však z hlediska obsahového jeví její schopnost obsáhnout velice široký materiál, který byl podkladem její analýzy a také velké množství historických faktů, bez nichž by římské propagandě nebylo patrně možno vůbec porozumět. Právě v tomto aspektu považuji autorčinu práci za nejnáročnější a skutečně dobře zvládnutou.

I přes výše vyjádřenou chválu si dovolím několik (spíše) připomínek než výtek (mohly by posloužit k diskusi v rámci obhajoby):

- Jakou metodou autorka volila artefakty (především sochařské) pro svou práci? Je to výběr, jsou to všechny příklady?
- Odkud pochází citát s trefnou definicí propagandy na s. 8?
- Rovněž v úvodu autorka redukuje možnosti propagandy na umění, architekturu, mince a literaturu. To snad platí pro archeologický přístup. Co soudí autorka např. o možnostech mluveného slova, o klientském systému a o roli propuštěnců v římské společnosti apod.?
- Dále by čtenář, zejména v počáteční části práce, uvítal alespoň nějaké ilustrace, které by jej do tématu rámcově uvedly, když už se o nich autorka tak pečlivě rozepisuje (třebaže nejsou předmětem práce).
- Autorka se ke značnému množství historických událostí a faktů dostává prostřednictvím sekundární literatury. Mohlo by být zajímavé, k jakým závěrům s ohledem na její téma by ji vedla konfrontace s pramenem primárním, byť třeba v překladech.
- Většina abstraktních pojmů je v latině rodu ženského. Není pak významná přítomnost „ženského“ prvku s její analýze metodologicky zavádějící? Nebo lépe, o čem tato svědčí?
- Nebylo by vhodné zohlednit v analýze i rozdílnou délku vlády jednotlivých císařů a následně postupovat na základě nějakého numerického/statistického zpracování, které by poskytlo poněkud „tvrďší“ data v podobě grafů apod.?

S ohledem na výše řečené konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje nároky kladené na tento typ prací a doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji práci hodnotit stupněm VÝBORNĚ.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Ústav pro klasickou archeologii

Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Celená 20

110 00 Praha 1